

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversaria solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

aliquo vel aliquibus generibus illis superiori-
bus, quæ de illis directe, & formaliter prædi-
centur.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta Adversaria solvuntur.

- 130 **A**D locum Aristotelis respondeo non esse
contra nos, nunquam enim dixit Aristoteles
predicamenta esse ita summa genera ut alia supe-
riora seipsis non haberent, sed potius, ut patet ex
supradictis, concessit eis convenientiam in alijs
superioribus generibus, solum enim asseruit Ari-
stoteles capita predicamentorum esse summa
genera, unumquodque in suo ordine, ex quo non
debet colligi negasse Philosophum habere alia
sibi superiora genera, ut patet ex ipsis terminis, &
idem respondeo ad locum Porphyrij, de cuius
Auctoritate non multum curandum, quia in mul-
tos incidit errores circa res metaphysicas, nec mi-
rum siquidem densissimis ignorantie tenebris
involutus à fulgentissimo, & splendidissimo fidei
Christianæ, & Catholicæ luminis splendore ut-
pote iniquus, & miserissimus Apostata ad obscu-
rissimam Ethnicorum noctem, & somnia chyme-
rica miserandum immodum deviauit, & à veritatis
tramite deflexit.
- 131 **A**d secundum argumentum negamus, quod in
nostra sententia non possit dari congruens ali-
qua ratio propter quam omnia predicamenta in
decem partiantur, & dividantur, nisi omnia mem-
bra sint summa genera; nam licet non sint talia,
ac proinde habeant supra se alia summa genera,
nihilominus recte assignata sunt decem quasi ca-
pita, quæ predicamentorum nomine insigniuntur,
sub quibus contineantur omnia entia parti-
cularia, & ad quæ illa miro ordine redigantur ut
supra *questione precedenti* latius diximus, quia illa
divisio data est, ut res omnes ad certas classes, &
sedes artificiosas reducantur, ut facilius, & cla-
rius cum distinctione rerum naturas cognosca-
mus, distinguendo substantiam ab accidentibus,
& accidentia inter se, ad quod non satis fuisse
distinctionem per duo vel tria membra minus per unum
etiam si illa esset possibilis, & de facto detur, &
ideo oportuit in accidentibus ea genera distin-
guere, quæ dicunt diversas habitudines ad sub-
stantiam, nihil curando de convenientia confusa
in superiori aliquo genere.
- 132 **A**ccedit quod apud Aristotelem ut probavimus
in conclusione clare invenimus, aut omnia, aut
aliqua predicamenta habere supra se genera, ne-
que in alijs locis unquam negavit diversa prædi-
camenta in aliquo genere convenire, nam in lo-
co ad aliquibus citato ad huius rei fidem facien-
dam *ex octavo metaph. tex. ultimo*, solum ait ens
non poni in definitionibus primorum generum,
& consequenter non esse genus, quod etiam nos
libenter fatemur de ente ut sic sub illa univ ersa-
lissima acceptione sumpto, negamus tamen de
ente completo intrinseco, quia ut supra proba-
vimus est verum genus, neque Aristoteles de hoc
negavit unquam rationem generis.
- 133 **I**n libro autem 10, *cap. 5*, dicit ea, quæ diffe-
runt predicamentis, differre quidem figura, &
genere, tamen idem dixit de corruptibili, & in-
corruptibili, & nihilominus non propterea ex-
cluditur à corruptibili, & incorruptibili com-

mune genus logicum, ergo similiter in nostro
casu. Neque ex hoc aliquid vim habet argumen-
tum, contra divisiones decem predicamentorum,
quia talis divisio non est facta propter caren-
tiam superioris generis, quia illius nulla datur;
sed potius iniuncta est ad penetrandas rerum es-
sentias, quæ melius, clarius, & evidentius sine
aliqua confusione, & obscuritate cognoscuntur,
quando ad præcipua capita, & principaliora, seu
capitalia genera ad quæ cætera omnia facile re-
digi possunt, reducantur, quam si ad unum, vel
ad duo, aut solum tria ut iam dixi univ ersalissi-
ma, ac summa rerum genera redigerentur, quia
in tanta univ ersalitate, & confusione tenebris of-
funderetur studentium mens sine dubitatione, ad
quod denarius numerus à sanctis PP. & Doctori-
bus maxime, & iure optimo commendatur, quo
divisio generum superiorum ac proinde rerum
omnium creaturarum facile consumatur, ac perficitur.

Exemplis manifestis declaratur hoc, Deus qui 134
decem legis mandata Decalogi numero denario
divisit, & quasi ad decem capita redegit, optime
noverat ad duo posse reduci, eo modo quo re-
ducuntur ab Ecclesia dum dicitur, hæc decem
mandata reducuntur ad duo ad amorem Dei, &
amorem proximorum, ratione cuius dixit Chri-
stus Dominus *Matthæi 22*. Diliges Dominum
Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima
tua, & in tota mente tua, hoc est maximum, &
primum mandatum; secundum autem simile est
huic, Diliges proximum tuum sicut te ipsum: in
his duobus mandatis univ ersa lex pendet, & Pro-
pheta, quod etiam docuit *Lucæ 20. 41*. & nihi-
lominus, ut cælestis magister apte, clare, & cum
distinctione doceret omnia præcepta legis, ad 10.
capita reduxit tãquam ad principaliora omnium.
quo, & distinctioni, & claritati, ac Doctrinæ fa-
cilitati consuluit, ratione cuius in brevi numeri
denari his finibus accommodati circulo cuncta
conclusit quæ ad salutem omnium hominum per-
tinebant: ergo similiter licet possent prædi-
camenta ad unum summum genus vel ad duo, vel
denique saltem ad tria reduci, nihilominus ut
claritati, & perfectioni doctrinæ disciplinaque
utilitati, ac facilitati consuleretur, omnes rerum
naturas ad decem capita æquo iure redigendas
curarunt Philosophi.

Item bene poterat Ecclesia sine dubio, omnes 135
articulos fidei ad unum articulum fidei ut sic so-
lum reducere, cum certum sit omnes articulos fi-
dei metaphysice convenire in tali ratione articuli
ut sic, vel saltem poterat ad duos, ad articulum
nimirum ut sic circa humanitatem, qui septem
circa illam vel ad illam pertinentes comprehen-
dit, & ad articulum ut sic circa divinitatem, qui
sub se comprehendit alios septem de divinitate
agentes, & nihilominus ad 14. reduxit tanquam
ad principaliora capita, quo clarius distinctius,
& facilius comprehensione illorum mirabilique
doctrina fidelium mentes informaret; ergo si-
militer in nostro casu contingit. Præterea, nam
qui predicamenta invenerunt voluerunt impri-
mis ostendere omnes modos reales afficiendi, &
denominandi primam substantiam, neque enim de
omni substantia agere voluerunt, sed solum de
ea quæ est subiecta accidentibus, cæteri cum in
rebus videret varias res coniunctas in unum, nem-
pe varia accidentia in vno individuo substantiali
copulari, ut de ijs rebus apte disputarent omnia
numero

- numero denario concluderunt propter rationes supradictas.
- 136 Ad illud autem quod solet opponi, cur scilicet sint novem prædicamenta accidentium, cum tantum sit vnum substantiæ?
- 137 Respondeo cum communi Doctorum id non esse mirum, magis enim multiplicatur accidentia, quam essentia rerum quæ substantiæ dicuntur; nam vni substantiæ correspondent quam plurima accidentia in ipsaque plura, ac varia inveniuntur accidentia. Præterea, quia in substantia vt sic est vnus modus efficiendi, & denominandi primam substantiam, nempe in quid, in accidentibus autem est multiplex, & ideo æquum est vt sit vnum prædicamentum substantiæ, accidentium vero plura.
- 138 Ad illam rationem à priori nego quod modus contractionis, vel determinationis entis completi, aut accidentis completi ad suprema capita prædicamentorum non sit per veram compositionem cum differentijs quæ possunt esse extra rationem generis, certe enim ens completum, & accidens completum descendit ad prædicamenta sine transcendentia in differentijs eorum, vt patet ex supra late dictis, ac proinde talis descensus est per veram contractionem, & compositionem, quia inferiora addunt supra ens, & accidens completum veras, & proprias differentias distinctione excludentis ab exclusio distinctas; vnde talia superiora prædicata vere descendunt vt generalia, licet ens vt sic, & accidens vt sic provt abstrahit à completo, & incompleto taliter non descendat, siquidem transcendunt differentias vltimas inferiorum; quapropter ex eo solum, quod ens vt sic, & accidens vt sic non contrahantur ad suprema capita prædicamentorum per veram contractionem, & compositionem metaphysicam, non ideo debet negari talis contractio, & compositio de ente completo, & accidente completo, ac per consequens debet concedi illis ratio generis.
- 139 Ad tertium, primo nego maiorem vt patet ex dictis in metaphysica, secundo demus maiorem, & concedamus minorem simul cum consequentia illius primi syllogismi; nego tamen absolute secundam minorem, nam inter ens, & decem prædicamenta mediant ens completum, & accidens completum vt patet ex dictis.
- 140 Ad vltimum contra, nego quod ens sit analogum, & idem dicimus de accidente vt sic intrinseco respectu suorum inferiorum.

QVÆSTIO III.

Vtrum substantia, & accidens ponantur in prædicamento in abstracto vel in concreto.

SECTIO I.

Sententia Adversaria proponitur.

PRIMA sententia asserit substantiam in abstracto non poni directe, sed solum indirecte in prædicamento, huius sententia Patronus est P. Suarez in metaphysica, tom. 2.

disp. 34. sect. 8. num. 12. vbi his verbis propriam mentem profert; cætera vero omnia quæ primam aut secundam substantiam componunt physice, aut metaphysice revocantur ad prædicamentum substantiæ, non tamen constituuntur in recta linea; ratio huius est, quia non sunt completa substantiæ (& paulo post) huiusmodi autem sunt imprimis ipsæ naturæ substantiales, provt in abstracto significantur, & concipiuntur; nam licet hæc possint inter se concipi cum subordinatione, & quasi constituendo suam lineam proportionatam illi, quæ ex primis, & secundis substantijs constituitur (sic enim concipitur hæc humanitas, & supra illam humanitas, & supra hanc naturam animalis, vsque ad substantialem naturam) tamen tota hæc linea, & series est secundum quid substantia, & ideo tantum secundum quid, seu per reductionem pertinet ad illud prædicamentum, & vnumquodque ex illis abstractis ad suum proportionale concretum revocatur, id est, hæc humanitas ad hunc hominem, humanitas ad hominem, & sic de reliquis. Vnde consequenter fit vt alterum etiam extremum huius compositionis, scilicet substantia vel singulariter, vel vniuersè concepta non possit directe in hoc prædicamento collocari, quia multo minus est completa substantia quam ipsa natura, reducitur tamen ad eadem composita cum prædicta proportione, nam componentia ipsa ad suum compositum revocanda sunt. Atque idem iudicium est de partibus essentialibus substantiæ compositæ, quales sunt materia, & forma, in quibus etiam potest intellectus suas lineas constituere, & maxime informis, quas possumus vel in individuo concipere, vel in specie, & à formis specie diversis possumus etiam conceptum genericum abstrahere, qualis est conceptus formæ elementaris, vel animæ sensitivæ, & in materia potest facile aliquid simile excogitari, præcipue si verum est dari materias specie diversas, quas in generica ratione materiæ convenire necesse est; verum tamen tota hæc coordinatio est secundum quid, & per reductionem respectu prædicamenti substantiæ, quia nec materia nec forma est completa substantia, neque individua eorum sunt primæ substantiæ, aut hoc aliquid vt sumitur etiam ex Aristotele 2. de anima, cap. 1. & 7. metaphysica, cap. 3. sic P. Suarez, eandem sententiam sequuntur Cerna, Rubius, Sanchez, Balera, & alij, & probatur.

Primo, quia si in prædicamento ponantur substantiæ abstractæ, erunt duo prædicamenta substantiæ, sed hoc est absurdum, cum solum sit vnum tale prædicamentum; ergo non ponuntur substantiæ abstractæ in prædicamento; maior probatur, supponendo quod prædicamentum substantiæ sit ex concretis, vt ex homine, animali, &c. quo supposito sic argumentor, quia prædicamentum est prædicabile coordinatio, sed non possunt vnica coordinatione coordinari abstracta, & concreta; ergo nec possunt vnum prædicamentum constituere, quod si constituent illud, diversum erit à prædicamento concretorum; vnde vnum concretum, & alterum abstractum duo erunt sine dubio, quia vnum, & vnum duo sunt.

Secundo, quia prædicamentum est coordinatio generum, & specierum, sed abstracta non possunt esse genera, & species; ergo ex abstractis non potest coordinari prædicamentum; minor sic probatur, quia abstractum superius vt animalitas, quæ

Handwritten notes in the right margin, including the word 'NATURA' and other illegible characters.